

FEDERALE OVERHEIDSDIENST
WERKGELEGENHEID, ARBEID EN
SOCIAAL OVERLEG

**Hoge Raad voor Preventie en Bescherming
op het werk.**

Advies nr. 245 van 25 februari 2022 over het ontwerp van koninklijk besluit betreffende de industriële radiografie (D245).

I. VOORSTEL EN MOTIVERING

Bij brief van 25 november 2021 heeft de Minister van Werk, de heer Pierre-Yves Dermagne, dit ontwerp van koninklijk besluit (OKB) betreffende de industriële radiografie aan de Voorzitter van de Hoge Raad voor Preventie en Bescherming op het werk (Hoge Raad) overgemaakt met de vraag hierover een advies te geven vóór 1 maart 2022.

Deze brief geeft gevolg aan de brief van de Minister van Binnenlandse Zaken, Annelies Verlinden, waarbij de Minister van Werk uitgenodigd wordt om het advies te vragen aan de Hoge Raad.

Toelichting betreffende het OKB

Dit OKB heeft tot doel de veiligheids- en stralingsbeschermingsvoorschriften voor industriële radiografie te definiëren en te homogeniseren, op basis van de meest recente normen op dit gebied. Bij industriële radiografie wordt gebruik gemaakt van stralingsbronnen met hoge ioniserende straling, zoals röntgenbuizen met hoge spanningen tot ongeveer 300 kilovolt of hoogactieve ingekapselde bronnen die harde gammastralen uitzenden, met mogelijk aanzienlijke gevolgen voor de werknemers en de bevolking in geval van een ongeval.

In dit OKB worden duidelijke taken en verantwoordelijkheden opgelegd aan de NDO-klienten, die momenteel, buiten de aspecten van klassieke veiligheid uit de regelgeving “Welzijn op het werk” (bv. valbescherming, dragen van helm, veiligheidsschoenen, ... tot veiligheidscoördinatie op de werf), geen specifieke reglementaire verplichtingen hebben qua stralingsveiligheid op hun site of die van derden waar deze onderneming industriële radiografie aanvraagt. De NDO-klienten zullen dus verplicht worden tot taken die bijdragen aan de stralingsbescherming. Het FANC (Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle) kan in de toekomst deze verplichtingen gaan inspecteren bij de NDO-klienten en – waar inbreuken vastgesteld worden – handhaven. De eerste verplichting is de justificatie door de NDO-klant zowel voor het gebruik van de industriële radiografie, maar ook voor de plaats/infrastructuur waar de industriële radiografie zal worden gebruikt. De NDO-firma heeft immers geen invloed op de NDO-klant die bijvoorbeeld omwille van ontbrekende regelgeving betreffende het gebruik van bunkers, niet in de nodige veiligheidsinvesteringen voorziet.

Dit besluit en zijn technisch reglement leggen ook bijkomende taken en verantwoordelijkheden binnen de NDO-firma op, bijkomend aan de taken en de verantwoordelijkheden die het huidige Algemeen Reglement reeds oplegt aan iedere exploitant.

Verder bevatten zij een verdere uitwerking en/of herziening van de minimale vereisten voor opleiding van industriële radiologen, voor veiligheidsmiddelen (zoals een bunker), voor noodinterventies (waaronder het noodinterventieteam) en voor de tijdelijke opslag op de werf.

Volgende onderwerpen worden behandeld door dit OKB:

- Rechtvaardiging van de radiografie en de bestralingsplaats
- Verantwoordelijkheden van de NDO-firma

- Bijkomende taken en verantwoordelijkheden binnen de NDO-firma
- Vorming van de radiologen
- Vorming van het noodinterventieteam
- Radiografietoestellen
- Uitvoering van de radiografie
- Opslag van gammagrafiebronnen
- Vergunningsaanvragen
- Overgangsbepalingen

Naast het advies van de Hoge Raad voor Preventie en Bescherming op het Werk worden eveneens het advies van de Wetenschappelijke Raad voor Ioniserende Stralingen en het advies van de Europese Commissie ingewonnen.

Het dossier van de adviesaanvraag aan de Hoge Raad bestaat uit de volgende documenten:

- het ontwerp van koninklijk besluit (OKB) betreffende de industriële radiografie;
- het verslag aan de Koning bij het OKB;
- een nota voor de Hoge Raad.

Het ontwerp van koninklijk besluit werd op 30 november 2021 aan de leden van het uitvoerend bureau voorgelegd (PBW/PPT – D245 – BE1632). Tijdens deze vergadering werd besloten om het ontwerp van koninklijk besluit te behandelen tijdens een commissie ad hoc op 18 januari 2022.

Tijdens de vergadering van de commissie ad hoc op 18 januari 2022 hebben de leden van de Hoge Raad kennisgenomen van het OKB.

Tijdens deze vergadering hebben de vertegenwoordigers van het FANC het OKB voorgesteld en de vragen van de sociale partners beantwoord.

Tijdens de vergadering van het uitvoerend bureau van 8 februari 2022 werd beslist om het OKB voor advies voor te leggen aan de voltallige vergadering van de Hoge Raad voor Preventie en Bescherming op het werk van 25 februari 2022 (PPT/PBW – D245 – 808).

II. ADVIES VAN DE HOGE RAAD VAN 25 februari 2022

De Hoge Raad brengt een **unaniem positief advies** uit over het ontwerp van koninklijk besluit betreffende de industriële radiografie, onder voorbehoud van volgende opmerkingen:

Algemene opmerkingen:

Verwijzing naar de welzijnsreglementering:

De Hoge Raad is tevreden over de verwijzingen in het Verslag aan de Koning naar de wet op het welzijn op het werk en naar de codex over het welzijn op het werk.

De Hoge Raad vraagt echter om in het OKB eveneens een artikel toe te voegen waarin op wordt verwezen naar de welzijnsreglementering, in het bijzonder naar de bepalingen betreffende het werken met derden.

Betreffende industriële radiografie op openbaar domein:

Aangezien radiografie die plaatsvindt op openbaar domein bijkomende risico's met zich meebrengt voor de bevolking, kunnen in dit geval bijkomende veiligheidsmaatregelen worden genomen. Het is echter belangrijk dat het duidelijk is in welke omstandigheden bijkomende maatregelen genomen moeten worden.

De Hoge Raad vraagt daarom dat er een duidelijke definitie van het begrip 'openbaar domein' in het OKB wordt ingeschreven. De Hoge Raad stelt voor om "openbaar domein" te definiëren als "*de plaats waar de burgemeester het toezicht kan uitoefenen*".

Betreffende de risicoanalyse:

De sociale partners van de Hoge Raad zijn er zich van bewust dat elke toepassing van industriële radiografie risico's met zich meebrengt en dat deze risico's kunnen variëren naar gelang de concrete situatie waarin de radiografie wordt uitgevoerd. Niettemin lijkt het mogelijk om voor bepaalde typeactiviteiten gebruik te maken van "gestandaardiseerde risicoanalyses".

De Hoge Raad benadrukt dat dergelijke risicoanalyses steeds moeten worden afgetoetst aan de reële risico's op het terrein. De concrete risicoanalyse moet immers steeds aangepast zijn aan de specifieke omstandigheden van een werkomgeving.

Opmerkingen per artikel:

Betreffende art. 3.1.2, §2:

Bunkers en bestralingsinfrastructuren worden vóór ingebruikname onderworpen aan een onderzoek door een deskundige erkend in fysische controle en aan een risicoanalyse van de werkplek door de NDO-klant en worden nadien onderzocht tijdens periodieke controles. Bunkers en bestralingsinfrastructuur kunnen beschouwd worden als "klassieke" werkplekken, die onderworpen zijn aan een risicoanalyse, die regelmatig moet worden herbekeken, bijvoorbeeld bij wijzigingen aan de werkplek of na een arbeidsongeval.

De Hoge Raad wenst daarom te preciseren dat het niet nodig is om voorafgaand aan elke radiografie in een bunker of in een bestralingsinfrastructuur een risicoanalyse uit te voeren. Wanneer de radiografie gebeurt op een andere locatie dan in een bunker of in een bestralingsinfrastructuur, dient er uiteraard steeds een risicoanalyse te worden opgesteld van deze locatie.

Betreffende art. 4.1, §10:

Het OKB bepaalt dat de NDO-klant verantwoordelijk is voor het op de hoogte te brengen van de burgemeester indien de industriële radiografie plaats heeft op openbaar domein.

Industriële radiografie die plaats heeft op privédomein, kan echter ook gevolgen met zich meebrengen op openbaar domein. In het OKB is niet voorzien dat ook in dergelijke gevallen de burgemeester op de hoogte gebracht moet worden.

De Hoge Raad vraagt dat in het OKB aandacht wordt besteed aan de situaties waarin industriële radiografie die wordt uitgevoerd op privédomein ook invloed heeft op publiek domein.

Betreffende art. 9.4, §2:

In art. 9.4, §2 van het OKB wordt voorgeschreven dat het dosisdebiet wordt gelimiteerd in functie van de bezettingsgraad. Er wordt echter enkel rekening gehouden met het type lokaal (vb. opslagplaatsen), en niet met de bezettingsgraad zelf.

De Hoge Raad vraagt dat er rekening wordt gehouden met de effectieve bezetting van het lokaal om het dosisdebiet buiten de beschermingsperimeter te berekenen, en niet met het type lokaal waar de meting gebeurt.

Betreffende art. 9.4, §10:

In art. 9.4, §10 van het OKB is er sprake van een selenium-gammagrafiebron met een maximale activiteit van 1,11 TBq als enige te gebruiken bron op het voor het publiek toegankelijke domein.

De Hoge Raad is van mening dat ook andere bronnen zouden gebruikt moeten kunnen worden.

Betreffende art. 13:

De overgangsbepaling vermeldt dat de bepalingen van het besluit in werking treden twaalf maanden na zijn publicatie in het Belgisch Staatsblad met uitzondering van de bepalingen in artikel 3.1.2, §2 die, twee jaar na publicatie van dit besluit, in werking treden.

Het is echter niet de bedoeling dat de bepalingen in artikel 3.1.2, §2 later in werking treden, maar wel dat de bepalingen in artikel 3.1.2 §3 en 3.1.2 §4 twee jaar na publicatie van het besluit in werking treden. De Hoge Raad vraagt dan ook dat deze vergissing wordt rechtgezet.

III. BESLISSING

Overmaken van het advies aan de Minister van Werk.